

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Victoria Nicolaescu împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Cantemir cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 martie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a admis apelul declarat de avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu, s-a casat parțial hotărârea din 16 noiembrie 2021 a Judecătoria Cahul, sediul Central și în această parte s-a emis o nouă hotărâre

*(Dosarul nr. 2ra-1186/23
NR. PIGD 2-21105957-01-2ra-23082023)*

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023.
Temeiurile declarării recursului.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Judecătoria Cahul, sediul Central, jud. A. Sîrbu,
Curtea de Apel Comrat, jud. S. Gubenco, L. Caraianu, A. Mironov,

20 noiembrie 2024

Copia corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 iulie 2021, Victoria Nicolaescu a depus o cerere de chemare în judecată împotriva IMSP Centrul de Sănătate Cantemir, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta Victoria Nicolaescu a invocat că activează la locul de muncă de bază Spitalul raional Cantemir și prin cumul în calitate de medic obstetrician ginecolog la Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir.

3. Pentru perioada 17 aprilie - 03 mai 2018 a fost delegată la cursurile de formare profesională de la locul de muncă de bază Spitalul raional Cantemir. Astfel, la 10 aprilie 2018, reclamanta a depus o cerere către angajator de la locul de muncă prin cumul Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir, prin care a solicitat menținerea salariului pe perioada aflării la cursurile de formare profesională 17 aprilie 2018 - 03 mai 2018.

4. Din cauza plecării Victoriei Nicolaescu la cursurile de formare profesională, angajatorul Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir a emis ordinul nr. 60-p din 17 aprilie 2018, privind suspendarea contractului individual de muncă pentru perioada 17 aprilie 2018 – 03 mai 2018.

5. Reclamanta a menționat că angajatorul Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir nu i-a menținut salariul pentru perioada respectivă, adică 15 zile lucrătoare, ceea ce constituie suma de 1 341,6 lei.

6. Din cauza că angajatorul Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir a încălcat drepturile salariale și din cauza altor încălcări admise de angajator în privința reclamantei Victoria Nicolaescu, ultima s-a plâns pe acțiunile ilegale a IMSP Centrul de Sănătate Cantemir la Inspectoratul de Stat al Muncii.

7. Respectiv, în urma efectuării controlului la Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir, la 10 septembrie 2018, agentul constatator al Inspectoratului de Stat al Muncii, în persoana inspectorului de muncă Viorica Raileanu, a întocmit un proces-verbal nr. CH-2018-PVC-151 cu privire la contravenție, pe lângă alte încălcări admise de către pârâtă s-a mai constatat că prin ordinul angajatorului nr. 60-p din 17 aprilie 2018 a fost suspendat contractul individual de muncă cu Victoria Nicolaescu, pentru perioada 17 aprilie 2018 – 03 mai 2018, din cauza delegării la cursuri de formare profesională de la locul de muncă de bază, fără acordul reclamantei, contrar prevederilor art. 78 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul muncii.

8. Conform procesului-verbal nr. CH-2018-PVC-151 cu privire la contravenție Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir a fost învinuită de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 55 alin. (1) lit. f) și g) din Codul Contravențional: „încălcarea legislației muncii, manifestată prin: f) efectuarea reținerilor neîntemeiate din salariu; g) neacordarea garanțiilor și a compensațiilor prevăzute de lege.”

9. Reclamanta a menționat că materialele dosarului contravențional au fost expediate în instanța de judecată. Astfel, în urma examinării cauzei contravenționale la 09 aprilie 2021 Judecătoria Cahul, sediul Central a hotărât: Se recunoaște Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 55 alin. (1) lit. f), g) din Codul contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința făptuitorului din motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale. Se lasă fără examinare acțiunea civilă depusă de Victoria Nicolaescu împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Cantemir privind repararea prejudiciului material și moral, cât și încasarea cheltuielilor de judecată. În motivarea soluției adoptate, instanța de judecată a explicat că, angajatorul Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir urma să-i păstreze salariul pentru perioada 17 aprilie 2018 - 03 mai 2018, atunci când a fost delegată la cursuri profesionale de la locul de muncă de bază. Astfel, din cauză că angajatorul i-a suspendat ilegal contractul individual de muncă pe perioada 17 aprilie 2018 - 03 mai 2018 și i-a efectuat rețineri din salariu neîntemeiate pe aceeași perioadă, rezultă cu certitudine că angajatorul a săvârșit fapta contravențională prevăzută de art. 55 alin. (1) lit. f), g) din Codul contravențional. Hotărârea instanței de judecată a devenit definitivă și irevocabilă la 26 aprilie 2021.

10. La 25 iunie 2021, Victoria Nicolaescu a înaintat angajatorului Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir cererea prealabilă privind încasarea prejudiciului material și moral. Respectiv, la 06 iulie 2021 Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir

a oferit răspunsul nr. 154/01-6, prin care i-a adus la cunoștință reclamantei hotărârea judecătorească din 09 aprilie 2021, fiind lăsată fără soluționare cererea prealabilă.

11. Reclamanta consideră că angajatorul Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir, neachitându-i plățile salariale pe perioada delegării la cursurile profesionale, i-a provocat ultimei suferințe psihice foarte mari. Din cauza stresului rezultat din acțiunile făptuitorului, a avut nevoie de tratament medical, or este prima dată în cariera sa profesională când a fost tratată în așa mod. În cele din urmă, Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir i-a creat un disconfort psihologic considerabil, care urmează a fi reparat prin achitarea prejudiciului moral pe care l-a estimat la suma de 6 000 lei.

12. De asemenea, Victoria Nicolaescu a indicat că, în cadrul procesului contravențional, a participat în calitate de victimă. Respectiv, pentru apărarea drepturilor sale, ultima a apelat la serviciile unui avocat, fiind achitată suma de 1 500 lei.

13. Pentru apărarea drepturilor sale prin înaintarea prezentei acțiuni, a avut nevoie de asistență juridică, motiv din care a apelat la serviciile avocatului, fiind achitată suma de 5 000 lei.

14. Astfel, vina Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Cantemir a fost constatată printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, ceea ce înseamnă că aceste circumstanțe se bucură de puterea lucrului judecat. Instanța de judecată a constatat că ordinul de suspendare a contractului individual de muncă este ilegal pe perioada 17 aprilie 2018 - 03 mai 2018 și că angajatorul Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir i-a efectuat rețineri din salariu neîntemeiate pe aceeași perioadă reclamantei, pârâtul Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir nu mai poate relua discuția asupra acestor circumstanțe, mai mult ca atât că ultima nici nu a atacat cu recurs hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 aprilie 2021.

15. Consideră că Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir trebuie să-i achite prejudiciul material format din reținerile din salariu pentru perioada 17 aprilie 2018 – 03 mai 2018.

16. Invocând prevederile art. 75 alin. (2), art. 165 alin. (1) și (2), art. 267 alin. (6), art. 329 alin. (1) din Codul muncii, a reținut că Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir, urmează să-i achite și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1 500 lei, suportate de către ultima în cadrul procesului contravențional, or suma respectivă la fel

constituie un prejudiciu material, fiind nevoită să apeleze la serviciile avocatului pentru a-și apăra drepturile încălcate tot din vina pârâtei.

17. Atrage atenția instanței că potrivit jurisprudenței CtEDO în Cauza Buchen împotriva Cehiei, 2006, s-a subliniat că în conformitate cu art. 14 din Convenție privitor la interzicerea discriminării și art. 1 din Protocolul 1 referitor la protecția proprietății, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că „noțiunea de bun înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are valoare economică, astfel încât dreptul la pensie și evident, dreptul la salariu sunt asimilate dreptului de proprietate.”

18. Reclamanta Victoria Nicolaescu a solicitat încasarea de la Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir a prejudiciului material în sumă de 1 341,60 lei, prejudiciul moral în sumă de 6 000 lei și cheltuielile de judecată suportate în legătură cu prezentul proces.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

19. Prin hotărârea din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir în beneficiul Victoriei Nicolaescu suma de 1 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică în urma acordării asistenței juridice în cadrul examinării cauzei contravenționale conform bonului de plată Seria YL nr. 906474. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir în beneficiul Victoriei Nicolaescu suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică în cadrul examinării cauzei civile conform bonului de plată Seria GL nr. 142854. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Nicolaescu cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

20. La 30 noiembrie 2021, avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu a declarat apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii de chemare în judecată, cu emiterea unei decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

21. Prin decizia din 21 martie 2023 a Curții de Apel Comrat, s-a admis apelul declarat de Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu. S-a

casat parțial hotărârea din 16 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Nicolaescu împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea încasării cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care: S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Centrul de Sănătate Cantemir în beneficiul Victoriei Nicolaescu suma de 5 000 lei suportate în urma acordării asistenței juridice în cadrul examinării cauzei civile în instanța de fond conform bonului de plată Seria GL nr. 142854, suma de 2 500 lei suportate în urma acordării asistenței juridice în cadrul examinării cauzei civile în instanța de apel conform bonului de plată Seria GL nr. 142883 și suma de 700 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru transport. În rest hotărârea s-a menținut.

22. Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând lucrările dosarului în raport cu starea reală de fapt constatată, a conchis că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a admite în parte cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Nicolaescu către Instituția Medico - Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată, or, prevederile art. 118 alin. (1), art. 130 alin. (3) și art. 239 din Codul de procedură civilă în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

23. Instanța de apel a reținut că din materialele cauzei s-a stabilit, că Victoria Nicolaescu activează prin cumul în calitate de medic obstetrician ginecolog la Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir.

24. La 17 aprilie 2018, Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir a emis ordinul cu nr. 60-p cu privire la suspendarea contractului individual de muncă, prin care a fost suspendat contractul individual de muncă încheiat cu Victoria Nicolaescu, pentru perioada 17 aprilie 2018-03 mai 2018, din cauza delegării la cursuri de formare profesională de la locul de muncă de bază, fără acordul angajatei, motivându-se ca fiind în conformitate cu Hotărârea nr. 10 din 05 ianuarie 2012 capitolul IV punctul 14.

25. Nefiind de acord cu ordinul nr. 60-p din 17 aprilie 2018, Victoria Nicolaescu a depus plângere la Inspectoratul de Stat al Muncii. Ca urmare fiind întocmit procesul-verbal de control seria IM nr. CH-2018-PV-151 și procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. CH-2018-PVC-151, prin care Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir a fost învinuită de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 55 alin. (1) lit. f) și g) din Codul contravențional: „încălcarea legislației muncii, manifestată prin: f) efectuarea reținerilor neîntemeiate din salariu; g) neacordarea garanțiilor și a compensațiilor prevăzute de lege”.

26. Astfel, prin hotărârea Judecătorei Cahul, sediul Central din 09 aprilie 2021 s-a recunoscut Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 55 alin. (1) lit. f), g) din Codul contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința făptuitorului din motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale. S-a lăsat fără examinare acțiunea civilă depusă de Victoria Nicolaescu împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Cantemir privind repararea prejudiciului material și moral, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

27. În speță, la 26 iunie 2021, Victoria Nicolaescu a depus cerere prealabilă către Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir solicitând achitarea salariului în mărime de 1 341,60 lei, a cheltuielilor de judecată suportate în cadrul procesului contravențional în sumă de 1 500 lei, precum și repararea prejudiciului material și moral în mărime de 6 000 lei. Însă, instanța de apel nu a stabilit un răspuns la cererea prealabilă.

28. De asemenea, instanța de apel a constatat că ordinul nr. 60-p din 17 aprilie 2018 de suspendare a contractului individual de muncă pentru perioada 17 aprilie 2018 - 03 mai 2018, emis în privința Victoriei Nicolaescu, nu a fost contestat în instanța de judecată, astfel rămâne a fi în vigoare până în prezent, or, un act judecătoresc care să confirme ilegalitatea ordinului de suspendare nu a fost anexat la materialele cauzei de către participanții la proces.

29. Prin urmare, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a respins solicitarea Victoriei Nicolaescu cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 1 341,60 lei.

30. Instanța de apel a reiterat că ordinul nr. 60-p din 17 aprilie 2018 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă, care acordă dreptul Victoriei Nicolaescu de a solicita atât prejudiciul material, cât și cel moral, nu a fost contestat, nu a fost anulat și astfel rămânând a fi în vigoare. În

consecință, instanței de apel consideră că urmează a fi respins capătul de cerere cu privire la încasarea prejudiciului moral, deoarece legalitatea emiterii acestui ordin în instanța de judecată nu a fost contestat.

31. Însă, instanța de fond corect s-a expus asupra cerințelor înaintate de Victoria Nicolaescu prin cererea de chemare în judecată și a admis parțial cerințele acesteia, dar instanța de apel totuși reține că prima instanță eronat s-a expus asupra cheltuielilor judiciare în sumă de 5 000 lei suportate la înaintarea cererii de chemare în judecată pentru asistența juridică ce i s-a acordat.

32. Instanței de apel constată că Victoria Nicolaescu în cadrul procesului de examinare a speței în instanța de fond, a fost asistată de către avocat, pentru serviciile căruia a achitat suma de 5 000 lei fapt confirmat prin Bonul de plată cu seria GL nr. 142854 din 21 mai 2021. Respectiv, concluziile instanței de fond care a reținut că „...sumă pe care instanța o reține ca fiind exagerată și nejustificată în cuantumul solicitat fapt pentru care urmează a o admite în parte și doar în mărime de 500 lei. În această soluție, instanța de judecată reiese din complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența, or suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică reprezintă o sumă echitabilă și rezonabilă”, sunt apreciate ca fiind eronate.

33. În conformitate cu art. 52 alin. (8) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, nici o autoritate publică nu poate influența direct sau indirect și nu poate controla contractul dintre avocat și client. Astfel, suma de 5 000 lei achitată de Victoria Nicolaescu avocatului Ion Vanțevici, nu este una exagerată pentru examinarea unor astfel de litigii.

34. Totodată, instanța de apel a constatat că la examinarea cauzei în instanța de apel, Victoria Nicolaescu a beneficiat de asistență juridică și a achitat avocatului suma de 2 500 lei, fapt confirmat prin Bonul de plată seria GL nr. 142883 din 30 noiembrie 2021, care sa încasat din contul intimatului în beneficiul apelantei pentru cheltuielile de asistență juridică suportate la examinarea cauzei în instanța de apel.

35. Potrivit prevederilor art. 90 lit. d) din Codul de procedură civilă, Victoria Nicolaescu a solicitat și încasarea cheltuielilor pentru transport în sumă de 700 lei din contul Instituției Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir, care au fost suportate pentru deplasarea la sediul instanței, iar instanța de apel a considerat că acestea sunt probate urmând a fi admise.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

36. La 24 iulie 2023, avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu, prin intermediul poștei terestre, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei din 21 martie 2023 a Curții de Apel Comrat, a hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în partea în care a fost respinsă cererea de chemare în judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea. Totodată, a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată.

SOLICITAREA RECURENTEI

37. În susținerea recursului a indicat că instanța de apel nu a luat în considerare argumentele apelantei că indiferent dacă a fost sau nu contestat ordinul nr. 60-p din 17 aprilie 2018, instanțele inferioare urmau să constate din oficiu nulitatea absolută a acestuia, ori prin emiterea ordinului Instituția a comis contravenția prevăzută de art. 55 alin. (1) lit. f) și g) din Codul contravențional, fapt constatat prin hotărâre definitivă și irevocabilă.

38. Recurenta consideră că instanța e fond, cât și instanța de apel nu au aplicat principiul autorității lucrului judecat *rez judicata* care presupune că instanța de judecată să nu mai poată lua în discuție existența dreptului confirmat sau respins printr-o hotărâre anterioară și nu se mai poate pune în discuție într-un alt litigiu un obiect deja examinat printr-o hotărâre judecătorească definitivă. În drept a invocat art. 432 alin. (2) lit. a), b), alin. (3) din Codul de procedură civilă în redacția până la 01 septembrie 2023.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

39. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

40. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Comrat a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 21 martie 2023. Decizia motivată a Curții de Apel Comrat din 21 martie 2023, a fost expediată Victoriei Nicolaescu și avocatului Ion Vanțevici, prin intermediul poștei terestre la data de 17 mai 2023, fiind recepționată la 22 mai 2023 de Victoria Nicolaescu și la 23 mai 2023 de avocatul Ion Vanțevici, fapt confirmat prin avizele de recepție nr. DS8004856294AS, DS8004856293AS (f.d. 272, 274, vol. I). Astfel, recursul declarat de către avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei

Nicolaescu, la 24 iulie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d. 6, vol. II), se consideră depus în termenul stabilit de lege.

41. La 23 august 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice, a expediat în adresa intimă a Instituției Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir, recursul declarat de avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu, împotriva deciziei din 21 martie 2023 a Curții de Apel Comrat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d. 9, 10, vol. II)

42. Prin referința depusă la 29 septembrie 2023, prin intermediul poștei terestre Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Cantemir, a solicitat menținerea deciziei din 21 martie 2023 a Curții de Apel Comrat, invocând că prin ordinul IMSP Centrul de Sănătate Cantemir nr. 58/01-4 din 13 iulie 2023 sumele de 5 000 lei, 2 500 lei și 700 lei s-a încasat în beneficiul Victoriei Nicolaescu.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

43. Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023. Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de către avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului

44. Art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

45. Art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„ Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

46. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

MOTIVAREA INSTANȚEI

47. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

48. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității

temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

50. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

51. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

52. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

53. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

54. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

55. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

56. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

57. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către avocatul Ion Vanțevici, în interesele Victoriei Nicolaescu, împotriva deciziei din 21 martie 2023 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni